

evident que no es factible, y'ls mateixos exemples de Tarragona y Alacant ne són una prova inequívoca. En Sardà surt a Tarragona com a republicà, no com a mestre, per més que'ls mestres lo votin y ell compleixi després admirablement sos devers senatorials. Lo dia que, per desgracia, morí aquest bon vell, fassin lo que vulguin los mestres de Tarragona, s'haurà ja acabat lo tenir llur senador. Lo mateix pot dirse del diputat per Alacant, formalment polítich, accidentalment mestre.

Es que, ab l'actual funestíssim sistema parlamentari, manan los partidets, los grupos d'ambiciosos, los comités, las camarillas. Y manan d'una manera baixa, immoral, decisiva, indisputable. Y manan d'una manera absolutament necessaria.

Presentar los mestres candidats apart, enfront dels polítichs a la menuda, atrauria sobre d'ells dugas desgracias, ademés d'altras que no són de notar ara: una derrota segura, colossal; y l'animositat de part del poble, que, atiat pels polítichs, y exaltat per las cosas electorals, veurían en lo mestre a l'enemich, a l'aburrible, y no al pastor de tots, a l'amich y pacificador. Quant ne sofriria d'això l'autoritat del mestre, no s'ha de remarcar pas.

Ara, si ab bons consells, influencias y consideracions, se logrés a cada provincia que'ls comités polítichs possessin en llurs candidaturas un mestre, es a dir, si l'ideal d'en Poch pogués ferse, aquí o allà o a tot arreu, en santa pau, allavors—y sols allavors—la cosa fora magnífica.

Treballar en aquest sentit y seguir los consells de l'il·lustrat mestre de Reus; es dever ineludible de tots los mestres, y principalment de las *Asociacions provincials* y de las *Revistas pedagógicas*. Los ressorts a tocar són inmensos; y no tots los grupets polítichs seran tan cechs que no vegin l'acte altament polítich que'n resultaria d'aquests candidats mestres, y que ells fossin los primers en tocarne las ventatjas en la consideració pública, aixis que aquests mestres iniciessin a las Corts las campanyas pedagógicas.

Això es lo únich ara factible, y encara, per desgracia, molt problemàtic. No's pot fer més ab aquest sistema centralisador y aquest immoral règim parlamentari de partits.

Mirant més enllà, y considerant los devers educatius dels mestres, entre'ls quals hi ha l'educació política dels petits, sembrin tots ells íntegrament al cor dels menuts un odi sant a n'aquest centralisme y parlamentarisme, y un amor profund al règim representatiu que defensem nosaltres, dintre del qual, morts los partits y la política menuda, cada gremi, estament o persona moral enviaria sos representants a las Corts, elegits sense odís ni trampas, ab programa a defensar votat per son estament, ab responsabilitat efectiva, no devant d'un grupu anònim y impalpable d'electors—bens o d'electors—morts, sinó devant dels companys d'ofici o professió, que tots coneixan los assumptos y la persona elegida.

Allavors tindriam los mestres nostres nombrosos y independents representants a las Corts; y elegits d'una manera que no provocaria contra d'ells a part del poble; y portant la responsabilitat y'l pès de tota una classe; y ab efectes tan segurs com preciosos.

Ab lo centralisme y'l parlamentarisme no's pot fer res definitiu. Ab l'autonomisme y'l règim representatiu no so's es possible lograrho, sinó que, *ipso facto*, ab la sola implantació, tenim la cosa lograda, perquè es de la seva mateixa essencia.

Fassin los mestres una generació aimadora d'aquest règim salvador, y ells seran los primers en toçarne las conseqüencias, fecondas conseqüencias.

Mentrestant, pensin, com a remey interí, ab los consells que'ls donan lo Sr. Poch y *El Magisterio Tarraconense*, sempre batallant per l'educació y per llurs companys.

JOAN BARDINA.

Los secrets de las bestias

Hi havia, una vegada, un home que tenia dos fills. Lo gran era cego. Al ser a la hora de la mort, lo pare va dir al petit:

«T'encomano que may en ta vida deixis a ton germà gran. Li donarás sempre la mà, y així aniré a captar pel món.»

—Vos prometo, pare, que no'l deixaré may—digué'l petit.

Un cop son pare va ésser mort, los dos noys se'n anaren pel món demanant caritat per tot arreu. Però'l petit se va cansar aviat d'acompanyar a son germà per la mà; un dia, l va dur al mitj d'un bosch y'l va lligar ab una corda a una gran alzina, lo va deixar allí y se'n va anar dient que aviat tornaria. Lo ceguet no sabia pas que

estés lligat, perquè la corda era llarga; però després d'haver esperat a son germà una gran estona, com aqueix no tornava, va caminar unes quantas passas y s'adonà allavors que estava lligat a un arbre. Y's va posar a plorar.

Ab això's feu de nit. Y va sentir uns grans udols de bestias ferotges. Com més anava més s'acostavan y's sentían més fort.

Vetaquí que ell tenia un ganivet a la butxaca; tallà la corda y pujà a dalt de la alzina fins al cap-de-munt de tot, a la branca més alta. Al cap d'una estona van arribar un remat de bestias ferotges de tota mena. S'assegueren fent rodona sota l'alzina y's posaren a enrahonar; cadascú deya la seva.

—Donchs bé, tú, Llop, ¿què has sapigut de nou?

—Jo he sapigut, que si un cego se fregués los ulls ab l'escorsa d'aquesta alzina, recobriria la vista.

Lo ceguet, de dalt de l'arbre estant, ho va sentir. Va treures lo ganivet de la butxaca, va tallar una mica d'escorsa de l'alzina, molt poch a poquet y va retornar la vista. Quan va veure totas aquellas bestias ferotges va agafar por.—Ara que hi veig, mentres aquestas bestias no'm mengin, ray—va pensar.

—Oh, Llop!—digueren las bestias;—has après un secret que pot fernos guanyar molt de diner. Y tú—digueren tots al Lleó, —què sabs de nou?

—¡He! Jo he sapigut que hi ha una vila ahont no hi ha gens d'aigua y tothom hi mora de set. Y que no més caldría anar al mitj de la vila, y allí, cavar una mica sota una pedra y sortiria aigua per tot arreu.

—Oh, Lleó!—digueren las bestias.—Vetaquí un secret que pot fernos guanyar també molt de diner!—Y tú—digueren a l'Os, —què has sapigut de nou?

—¡He! Jo, he sapigut que la filla del rey está molt malalta; cap metge la pot guarir y tothom está desconsolat. Y que no més caldría treure un galápat que hi ha sota'l capsal del llit, y desseguit se trobaria bona.

—¡Oh!—digueren las bestias.—Ara ja sabem prou pera guanyar tot lo diner que voldrem!

Acabat, encara van estar garlant molt de temps; per fi, se feu de dia y se'n anaren. Un cop van ésser fóra, lo jove va baixar de l'alzina ben content d'haver après tantas cosas, y s'encaminà cap a la vila que no hi havia gens d'aigua; a l'arribar a la vila, digué:

—Déu vos quart bona gent! ¿Què vos passa que tots feu lo posat trist?

—¡Déu meu! bon home; ¿que no ho sabèu donchs?

—¿Com volèu que ho sàpiga? Vinch de tant lluny!

—Veusaquí que no tenim, ni gens ni mica d'aigua. Per tot arreu hi ha malalts y morts. Cal que Nostre Senyor nos vulgui forsa mal pera fernos passar aquesta secada!

—Quant donariau al qui vos fes venir aigua?

—Jesús, Déu meu! Això no succeirà; però li donariau... no ho sabem pas,—tél tot l'or y argent que pogués portar al seu damunt.

—Bé donchs, anèuvosen tots a casa vostra y ja veurèu com d'aigua ne tindreu aviat.

Tothom va obeir. Allavors lo jove se'n anà al mitj de la vila, alsà la pedra, va cavar un poch, y de sobte no's va veure més que aigua per tot: las fonts, los pous, tot era plè.

Tots van quedar molt contents d'ell y li van donar tot lo diner que va voler. Allavors s'encaminà cap a la vila ahont hi havia la filla del rey que estava malalta.

A l'arribar a la vila, digué:

—Déu vos quart bona gent! ¿Què vos passa que tenu tots lo posat tan trist?

—¡Ay, Déu meu! donchs ¿què no ho sabèu?

—¿Com volèu que ho sàpiga? Vinch de tant lluny!

—Heusaquí que la filla del rey está pera morir. Han vingut metges de tot arreu, però cap ha pogut guarir lo seu mal.

Lo jove se'n anà cap a casa del rey. No hi havia res més que metges. Y li van dir:

—¿Què vens a fer tú aquí?

—Vinch a guarir la filla del rey.

—¿Tú la vols guarir? Prou! Bé som aquí prou nosaltres y malgrat tota la nostra ciencia no la podèm guarir.

—¿Què es això?—digué'l rey.

—Senyor rey, jo m'encarrego de guarir la vostra filla, però abans cal que'm prometèu donàrmela en matrimoni.

—Donchs bé, si tú la curas te la donaré.

Feu sortir a tothom de la cambra ahont jeya la filla del rey. Va aixecar lo capsal

del llit y tregué un gròs galápat que hi era tot arrupit. En sech, la filla del rey se trobà del tot bé y digué:

—¿Per què soch al llit, jo?

—Però, no sabs que has estat malalta?

Y li van contar tot lo que havia passat. Lo rey estava molt content de veure sa filla bona y la donà en matrimoni al jove, com havia promès.

A l'endemà de la boda, lo nuvi se'n va anar a passejar en carruatge ab la seva muller. Va trobar un jove y va veure que era'l seu germà. Y li digué:

—Ep, mestrel ahont anèu?

—Vaig a demanar almoína.

—Però, que no'm coneixes a mí?

—Com volèu que vos coneixi. Jo no més coneixo als que com jo van a captar pels camíns.

—¿No teniau un germà?

—Sí—digué l'altre plorant.

—¿Què n'heu fet, donchs?

—Era cego; lo vaig lligar a una alzina al mitj d'un bosch y'l vaig abandonar.

—Donchs bé, soch jo'l teu germà. Mereixerías un bon càstich, però no't vull fer res perquè jo no soch dolent com tú.

—Y com ho has fet pera recobrar la vista, y ferte tantíssim rich?

—Tot ho vaig adquirir a l'alzina ahont me vas lligar!

Y li contà'l succet.

—Donchs bé—va dir lo germà petit.— Jo hi aniré aquest vespre.

Quan va ésser al bosch, se'n pujà a dalt de l'alzina. Se feu de nit y va sentir uns grans udols de bestias ferotges. Com més anava més se sentían y més s'acostavan. Quan van arribar sota l'alzina van asseure fent rodona. Lo pillet, enfilat dalt del brancatge, estava boy content. Se pensava que aviat se faria tan rich com lo seu germà. Las bestias se van posar a garlar; cadascú hi deya la seva.

—Donchs tú, Lleó, ¿què contes de nou?

—Oh! aqueix vespre si que no conto res: estich molt enfadat!

—¿Què ha succeït?

—¿Què ha succeït? que hi deu haver hagut dalt d'aquesta alzina, l'altra nit, algú que escoltava; perquè un jove ha trobat una deú d'aigua a la vila que no'n tenían gens, y ha fet aital com jo ho vaig dir.

—Lo mateix ha guarit la filla del rey, y ho ha fet aital com jo vaig dir—afegí l'alonso.

—Oh, aixis aquell qui ha robat los nostres secrets deu haver tornat a venir a n'aquesta alzina. Os, cal que hi muntis tú que ets tan lleuger!

(Totas las bestias bé sabían prou que l'alonso no era lleuger, sinó feixugot, però ho deyan pera riure una mica a la seva esquena.)

—Té va dir una; jo veig com una cosa blanca, dalt d'una branca! Es ell!—Au, Alonso, pujahi y féslo caure!

—Oh no, jo no hi pujo perquè'l menjariau tot y no me'n deixariau gens pera mí.

—Sí, sí, que te'n deixarém!

Per fi l'Os pujà a dalt de l'alzina. Quan va ésser una mica alt, cridà:

—Ja'l veig, ja'l veig! Però me'n tenu de deixar.

—Sí, sí, no tinguis por, ja te'n deixarém!

Lo petit que ho sentia tot, enfilat a una branca, ja no pensava en ferse rich, tot esparverat, tremolava de por, pujava sempre més amunt, fins que l'alonso'l va atrapar, lo prengué per una cama y'l feu caure. Lo van menjar y engullir sense tocar a terra.

—Cuita, baixa alego—cridavan las bestias a l'alonso,—que te'n guardem la teva part.

Però quan l'alonso baixava per la soca de l'alzina, ja no'n que'lava gens.

ANTONIN PERBOSC.

(Del llibre *Contes Populars Gascons*.)

Comentaris

La revolució de Rússia va prenent fi y al dir revolució, creyem no donar la verdadera paraula al moviment rús. No era revolució; era agitació, y es per això que prèn fi y es per això que las cosas quedaran a Rússia poch més o menys com abans.

Hi cantarán la cansó del tururut, qui jamega ja ha rebut.

Ja la havíam tractat en serio aquesta qüestió y n'havíam tret la conclusió de que'ls russos no eran encara, políticament considerats, prou grans pera ferse valdre los seus drets, y es per això que no'ls hi reconeixerán y continuarán tractantlos com a gossos, com fins ara ha succeït.

Ja'n sortirán los pobres russos, però'n tenen per temps; tenen de rebre forsa més del que han rebut; ne tenen per estona.

En cambi, a Noruega hi ha'l revers de las medallas. Allá, hi ha un poble civilisat intensament lliberal, práctic, inteligent y educat.

Al seu costat los suecs, indubtablement inferiors en ells baix tots conceptes, intentavan per la rahó de la forsa y de la brutalitat, anularlos y ferlos desapareixer del món poquet a poquet; y presentos avuy una cosa, demà uua altra, probavan de convertir als noruegs en suecs; es dir, ferlos tornar bon tròs mes tontos.

Los noruegs han dit: no'n vull y no n'han volgut. Y molt ben fet.

Los japonesos semblan dormir. Ningú'n parla d'ells, May més s'ha sapigut que pau a la Manxuria y que pau a la Corea y que pau a Port-Arthur.

Anèuho a saber lo que passa. Probablement los japonesos se deuen entretenir civilisat aquells indrets y com ja se sab lo que vol dir civilisat, quan se tracta de nacions de primer orde, ja suposèm lo que fan.

Senzillament, s'ho deuen fer petar tot.

Y que enfadat que está'l senyor Maura. Ni que l'haguessin picat una dotzena de vespas hauria cridat tant; no comprenem lo motiu de la seva irritació.

Aquest bon senyor se devia creure que nosaltres l'havíam de seguir com un remat de bens no més que ab quatre promesas tontas y totas ellas incompletas y, ara, al veure que per aquí a Catalunya li donan l'estiga bò, tot es malparlarnos y dirigirnos paraulas groixudas; som del *monón!* Y tant com ne serèm; un *monón* que't farà veure la vista verda, amich.

Aquest Maura se podrà arreglar ab aquella colla de villaverdistas que no saben quina posició pendrer per morir y no somniar més que en penas y càstichs; penas y càstichs que s'haurían de llegislar per ells que no han sapigut fer més que disbarats tota la seva vida.

Y cuidado que ho tenia bé en Maura, segons deyan. Fins hi havia *juventud maurista!* N'hi havia a Tarragona, *inclusive*, que es tot quant se pot arribar a dir.

Per cert que tanta *belleza* no ha sigut *verdad* y tot ha acabat evaporantse. Es necessari que's desenganyin los cacichs y caciquets: tot això de *juventudes* y *senectudes* y *medias edades* es un mito.

Gracias que tots junts puguin fer mitja manilla.

Ara, a Barcelona, lo *grrrrrrr partido liberal* ha fet una *conjunción patriótica* y tots los seus matissos s'han arplegat en *apretado haz*, enviant un telegrama entusiasta a Moret, fentli saber que probablement en las próximas elecciones se trobarían en disposició de pogueu intervirndrer tres o quatre mesas.

Y diuen que D. Segis, al rebre lo telegrama, murmurava tot rascantse la perilla imitant al seu difunt quefe: *¡por conjunciones estamos!*

Efectivament; en contestació a aquest arplech de forsas lliberals han contestat los catalans ab un arplech que no't dich res si'n té d'importancia. No hi ha més que mirar la gent que's va donar cita a Girona. Las xifras parlan.

VARIA II

de don Joseph Pin y Soler

Articles de costums, Fantasias, Estudios, Impresions de viatge, etc., etc.

Amichs y companys de LO CAMP: Vosaltres, y algún que altre lector, m'heu insinuat més de dugas vegadas la conveniencia (¿) de que vos enviés alguna cosa peral periódich. Y jo, que'l cor se me'n hi anava, vos deya que sí... que ara... que la feyna... la feyna! ab que contèm pera defensar lo nostre pa de cada dia...

En fi que, aquell *ara*, s'ha fet esperar un bon xich... Faig acte de presencia y vos prego que'm deixèu un espay pera posarme al corrent del meu deute ab vosaltres, y tindrer ocasió de pagarne un altre que, per las mateixas rahons exposadas, tots plegats, y jo per tots, havèm deixat pendent ab l'autor de *Varia*.

Y un cop donadas aquestas excusas de pagador tocatardá, emprenh la meva tasca, fent esment al lector del darrer llibre publicat pel nostre bon amich l'ilustre compatriota don Joseph Pin y Soler. Tasca que se'm fa molt més planera havent deixat passar prou temps pera que'ls demés periódichs de Catalunya, y de fóra (Pirineus enllà), se n'hagin ocupat de la seva obra, ab l'extensió que's mereix y fentla unánimement obje de molts y merescuts elogis. Essent Pin y Soler de casa nostra, tot elogi eixit de nostra ploma

IL·LUSTRACIÓ CATALANA

UN ANY

30 PESSETAS

GRANS REGALOS per valor de 30 ptas. La suscripció del 1906 surt de franch

HA SORTIT JA

PILAR PRIM

NOVELA DE NARCÍS OLLER

5 pessetas primer regalo als subscriptors de la "IL·LUSTRACIÓ CATALANA"

hauria semblat lo parer de part interessada (com ho som); mes d'ara enllà ja'ns portan la devantera y aquesta preocupació s'es evahida.

Vari II, com ho indica la portada—lo mateix que l'aplech donat a llum ab igual titol temps endarrera—es un recull d'articles de costums, fantasias, impresions de viatge, etc., etc. Vint y cinch ne conté'l llibre, comptantli'l prefaci que es una de las paginas més francament sinceras y valentas ab que compta la prosa catalana. La major part d'aquests articles són impresions de viatge per sas illas Balears: tres, baix lo sobretitol de Mallorca; sis, de Menorca y cinch, d'Ibissa, componen aquesta agrupació.

Són, en conjunt, un pomell deliciós de noietas de sentiment, d'observacions d'una justesa maravellosa, de fantasias exquisidas. En *Una nau mallorquina*, lo vapor «Belliver» corrent un temporal y recalant d'arribada forrosa a Cagliari, nos fa assistir l'autor a las peripecias d'un viatge marítim fortament accidentat. Forman un contrast corprendedor las lamentacions y'ls temors del passatger en aquellas diadas verament trágicas, y'l laconisme de las anotacions, serenas y valentas, senzillament valentas, del quadern de bitàcora intercaladas francamentament al llarch de la relació.

Un tirel, altre article del grupo de Balears, deixa'l cor inundat d'una tristesa infinita: la mort trágica dels dos *allots* y'l dolor de llurs mares, impresiona fortament al lector que'n guarda per molt temps, ab lo recort, una mena d'esgarriansa.

Pin n'es un gran mestre en l'art de suggestionar sensacions que's clavan fonament; no tan sols en aquestas sotragidas trágicas, sino en tot. Las figuras més infimas prenen en sos llibres un relleu, una plasticitat pasmosas; veyem ab esplendenta claretat los payssatges descritos, los vivim, ne respirém la flaira de sas flors.

Desde la meva cambra de treball ahont lo llegia l'altra tarde'l llibre del nostre amich, s'ovira'l tròs de Mediterrà que limitan las puntas de la Mora y de Salou. S'estenia ma mirada a l'oritzó, a l'indret de las illas evocadas pel mestre ab sa paraula màgica. Allá a la ratlla ahont cel y mar semblan besarse s'hi veyan com puntets, com aletas blancas d'aucells miús-cols, algunas velas de las p. relas del bou. Un bastiment de gran port voltejava enllà d'enllà; una bordada més y tindri'n sos tripulants las Balears a la vista; y com los hi envejay: jo aquesta facultat física! Quan grat hauria sigut pera mi trobar-me a bordo d'una d'aquellas barquetas de pescadors pera donar entenent al patró d'allunyarnos un xiquet més a mitjorn y veurer realment lo que pera mi era, a redors de la meva cambra, solsament una visió, un somni, com una mena de vida apart produhida per sa febra. Algunas barquetas juntas, ab sas velas reunidas, me feyan l'illusió del xabech «Joven Republicano», manat pel patró Tomeu, que hi feyan rumbo vers aquellas costas d'Ibissa, ahont lo mestre, descals y arremengat de brassos, removent algas y pedruscall, se complavia observant las vidas d'un món encara més petit que'l nostre món...

Fora d'aquest grupó, s'hi comptan: *Poruga*: una comedieta en un acte, que l'autor ne diu de saló. Es una joya primorosament cizellada. Actualment la representan al Principal a Barcelona y es cada dia son èxit més creixent. *En temps del Duch d'Alba*: recort de la dominació castellana als Paissos Baixos; un aiguafort de ma mestre en lo qui s'hi retratan de cis enter alguns personatges al servey de S. M. Católica'l Rey Phelip. Acaba aquest segon grupó ab un article escrit per allá als 186... (lo primer de l'autor). Se titula *Bona veu*: parla, naturalment, de cosas y personas que s'han fet velas o han mort; mes l'article no ha envellit pas.

Altament hi ha a ne'l llibre uns quants treballs de crítica, uns bons treballs de crítica, com no se'n escriuen gaires avuy per avuy.

Y tanca'l recull *Pobreta Gent!*: uns llicenciats del presidi de Tarragona ab quins topa l'autor tot passejant una vetlla pel moll de nostra ciutat. De debò que hi mouen a compassió, pobreta gent! L'autor hi entaula conversa y corprès de llástima, veientlos tant apocats, tant sens esma, sense coratge ni pera buscarse allotjament, los acompanya vers la platja de pescadors a la botiga d'uns coneguts pera que pugan dormir sota teulat...

Ja t'he parlat del llibre, amich lector; ara, jo't recomano que'l llegeixis. Llegeixel, y'n tinch la seguretat de que n'hauré regraciaments de part teva. Llegeixel y guardal després a ne'l prestatge dels bons llibres; a ne'l prestatge ahont hi cerquem consol en las horas de decaiment, quan cansats de portar l'esperit a ran de terra sentim necessitat d'enlairarlo.

QUIQUET.

CARTA DESCLOSA

Sr. D. Agustí Virgili y Yidiella.

Molt senyor nostre: Dijous tingerem lo gust de rebre'r la carta que vostè's digná dirigirnos y que's considerem rellevats de publicar tota vegada que abans ho poguessim fer nosaltres, l'inserta'l seu periòdich *Heraldo de Tarragona*.

Ab gran satisfacció contestarem, però abans de ferho ab l'extensió deguda, es necessari que'l partit conservador, del qual vostè n'es quefe local, declari d'una manera clara y terminant:

Primer. Si's fá solidari dels insults als socis de l'Ateneu per l'*Heraldo de Tarragona*, porta-veu del partit, segons ell mateix se titula.

Segon. Si accepta y sosté que'ls nostres amichs se han introducido en nuestras corporaciones comerciales y no hay duda que acabarán avergonzándolas con sus egoismos, segons afirmá l'esmentat diari.

Com aquests dos graves extrems són l'origen de la qüestió, ja compendrà, senyor Virgili, que abans de tirar endevant cal sapiguer sense eufemismes, si acceptan o desautorisan tan injustificadas importacions, perque estem disposats a atemperar nostra réplica a la contestació que'ns dongui'l Sr. Virgili.

De vostè afectíssims q. b. s. m.,

LA REDACCIÓ.

CONGRÈS INTERNACIONAL

DE LA

Llengua Catalana

Van ja tan adelantats los treballs pera la celebració del *Congrès de la Llengua Catalana*, que ja es hora que n'anem enterant als nostres lectors, esperonantlos a cooperarhi, ensemps que fer constat a la premsa catalana escampant l'idea en favor d'aquesta magna assemblea anunciada pels últims del pròxim Abril, y que per mor de l'estat excepcional en que's troba Barcelona, s'es aplassada pera'l vinent Octubre.

La Comissió Tècnica del Congrès ha publicat una hermosa y entusiasta circular, que'ls nostres lectors ja pogueren assaborir en altra edició, firmada pel Reverent Antoni M.ª Alcover, iniciador del Congrès, A. Rubió y Lluch, J. Massó Torrens, J. Pijoan y J. Casas-Carbó.

Avuy publicarem no més las següents advertencias o bases a regirse:

1.ª Lo Congrès se posa sota l'alta protecció de l'Ajuntament y de la Diputació de Barcelona.

2.ª Lo Congrès tindrà lloch en los últims dias d'Abril, pera que'ls congressistas puguin assistir també a la festa dels Jochs Florals y la Festa de la Música Catalana.

3.ª Lo titol de Congressista costará 5 pessetas, essent nomenats, además, congressistas honoraris aquells qui paguin una quota superior a 50 pessetas.

4.ª Lo titol de Congressista donará dret

a assistir a tots los actes que's celebrin per iniciativa del Congrès. Las companyias del Nort, de M. Z. A. y Central d'Aragó, han ofert també rebaixa considerable pera los congressistas.

5.ª Als congressistas estrangers se'ls obsequiará ab una visita a Poblet y Ripoll, y, si es possible també, ab una excursió a Mallorca. Entre aquells qui han promès concorrer y han senyalat ja importants temas pera sostenir en lo Congrès, figuran los professors Schädel, de Halle; Counson, de Bèlgica; Saroïhandy, Cuervo y Fouché-Delbosc, de París; Beer, de Viena; Farinelli, d'Insbruck, y Parodi, de Florença.

6.ª Ab motiu del Congrès se procurarà fer a Barcelona una Exposició d'impresos raras y obras manuscritas en llengua catalana.

7.ª Las comunicacions presentadas al Congrès se publicarán en un volum que's repartirà entre'ls congressistas. La Comissió tècnica's reserva'l dret de no publicar *in extenso* sino aquellas comunicacions que judiqui necessarias. De totas ellas, per això, se donará compte y extracte en lo volum del Congrès.

8.ª Las comunicacions han de dirigir-se a l'iniciador del Congrès, Mossèn Antoni M.ª Alcover, Vicari General de Mallorca. Las adhesions pera rebre'l titol de congressista, han d'enviarse, abans del 1.er d'Abril, al Secretari de la Comissió organitzadora, D. Jaume Algarra y Postius, carrer de Junqueras, 16, segon, Barcelona.

Nota d'aquesta Redacció.—A fi de facilitar medis pera l'adquisició del titol de Congressista, aquesta Redacció, mediant la entrega de la quota de 5 pessetas, nom y adre's de l'interessat, s'encarregará de fer los pagos y demanar lo titol al Secretari de la Comissió.

NOVAS

Lo Carnaval passá a Tarragona quasi desapercibit, puig fóra d'uns quants mascarots de pessim gust que's vegeren los dos darrers dias, res més pogué indicar que'ns trobessim en los dias de Carnestoltes. Decididament lo Carnaval desapareix; no li passa lo mateix en los balls de disfressas, que d'any en any se veuen més lluits y animats. Sobre tot los del Centre Catalá poden senyalar-se com los més famosos y l'únic lloch ahont se feu un verdader gasto de bon gust y lluhiment.

Aquesta nit debuta al Teatre principal una companyia de sarsuela que's proposa fer la temporada de Cuaresma en nostra ciutat. En son cartell anunciador hi figuran un bon nombre d'obras a estrenar de las de més renom dintre'l seu genre.

L'Ateneu de Tarragona ha quedat avuy constituït ab lo següent Concèll Directiu: President, D. Antoni Escofet; Vispresident, D. Antoni Virgili; Tresorer, don Francesch Coca; Bibliotecari, D. Joseph Vázquez; Secretari, D. Manuel Moragas; Vis-secretari D. Joseph Montserrat; Vocals, D. Francisco Marrasé, D. Joseph Roca Taulé, D. Joseph Granada, D. Gumer-sindo Baradat, D. Joseph Montguí, don Pere Lloret, D. Joseph Sabaté, D. Antoni Rovira Virgili y D. Salvador Moya.

La setmana entrant comensarán de ferm las obras que convertiran l'edifici-café del Teatre Principal en Ateneu de Tarragona.

Lo primer que's farà será lo saló del primer pis, quins embants de repartiment anirán a terra, convertintlo en saló espayós y confortable; després se procedirà a l'arreglo de l'entressol y del segon pis pera instalharhi las altras dependencias com saló biblioteca, secretaria, sala de juntas, etc.

La Diputació provincial y l'Ajuntament de Tarragona s'han associat al clam de tot Catalunya contra'l despòtich projecte de las jurisdiccions. A proposta del diputat Sr. Folch y del regidor Sr. Cavallé, abdos federals, las esmentadas corporacions, per unanimitat, han pregat als diputats a Corts fassin tot lo possible pera que no s'aprobi'l descabellat projecte.

L'Associació Catalanista ha cursat los següents telefonemas:

Rusñol.—Salmerón.

Madrid.

Felicitemos calurosamente minorias brillante campaña contra reaccionaria ley jurisdicciones. Vuestra victoria representará triunfo libertad.

Ministro Marina.

Madrid.

Suplicamos V. E., como catalán, senador Tarragona, y amante libertad progreso, influya compañeros Gabinete retiren reaccionario proyecto ley jurisdicciones.

Además, sabem s'están recullint las firmas dels Presidents de las entitats autonomistas de Tarragona pera enviar un telefonema en semblant sentit al diputats Srs. Cañellas, Nogués y Mayner.

En la flor de la joventut ha deixat aquesta vida quant tot just se li feya més goijosa lo malaguanyat jove En Francisco Ripoll, fill de nostre bon amich lo Senyor don Leandre y germá dels no menys estimats amichs y companys Leandre y Joan.

A l'acte de l'enterro aixis com en los funerals celebrats pera l'etern descans de l'ànima del difunt, quedaren ben patentissadas las mostras de dol y simpatía de que gaudeix la familia dels nostres amichs, a quins los hi fem avinent nostre pèsam més sentit tot desitjanloshi forsa resignació pera sobreportar tan terrible cop.

Aquest matí tindrà lloch a Montblanch un gran miting pera oposarse a la concessió de las aguas del Francolí feta a Reus pel Govern. L'acte aquest promet tenir excepcional importancia, y será'l pròlech de la trascendental reunió de tot los pobles del Camp y de la Conca de Barbará afectats del projecte, que's celebrará'l diumenge dia 11 en aquesta ciutat, segons la convocatoria que en altre lloch publicuem.

—Neurastenias.—Neurostodogeno Sugañes.

TIP. DE FRANCESCH SUGAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivedeo, Gijón, Santander, Bilbao, Písag-s, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 8 del corrent lo vapor **Cabo S. Vicente**, son capitá D. T. Garrastazu admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports. Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Joan J. Domènech Solé

PROCURADOR

SUCCESSOR DE D. VICENS MATEU

Agent del Banch Hipotecari d'Espanya

RAMBLA DE CASTELAR, 26, 2.º

PASTILLAS SERRA son las mellors pera curar la TOS

Y todas las enfermetats de l'aparell respiratori perque modifiquen las mucosas, facilitan l'expectoració y treuen en un dia l'opresió del pit y la fadiga. Poden pendres sens cap perill, puig no contenen opi ni morfina.

A DOS RALS CAIXA

Farmacia del Centre de MANEL FONT, Rambla de Sant Joan, 57, Tarragona.—Teléfon 48

NEURASTENIAS clorosis, debilitat general, anemia

se curan radicalment ab l'ús del
NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES
EN TOTAS LAS FARMACIAS

Llevat de CERVESA

ESBERT

Es lo mellor pera curar radicalment tota classe de erupcions de la PELL, floriscos, supuracions, dermatosis, antrax, vespès, etc.

DE VENDA en totes las bonas farmacias

Depòsit general:
Farmacia ESBERT
Unió, 22
TARRAGONA

PILDORAS VERDAS

ESBERT

Es la mellor preparació pera combatre la

pobresa de sanch,
retrassos de la menstruació,
anemia, etc.

Farmacia.—Unió, 22
TARRAGONA

Sastrería y Camisería d'en VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.
DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.
DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.
Se confeccionan tota mena de trajos y pessas pera senyors eclesiástichs.
Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastillas calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.
Vi d'ostras del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.
Sucre vermifruich del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.
Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febras.
Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.
Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'evitan totas sas malalties.
Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim hò, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrian fer melló, a propòsit per regalós, causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

TALLERS d'Arts sumptuarias

FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló, TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuarias. Projectes y presupuestos detallats de las obras que ho requereixin.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'0 »
Número d'avuy.....	0'15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalanista», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduits

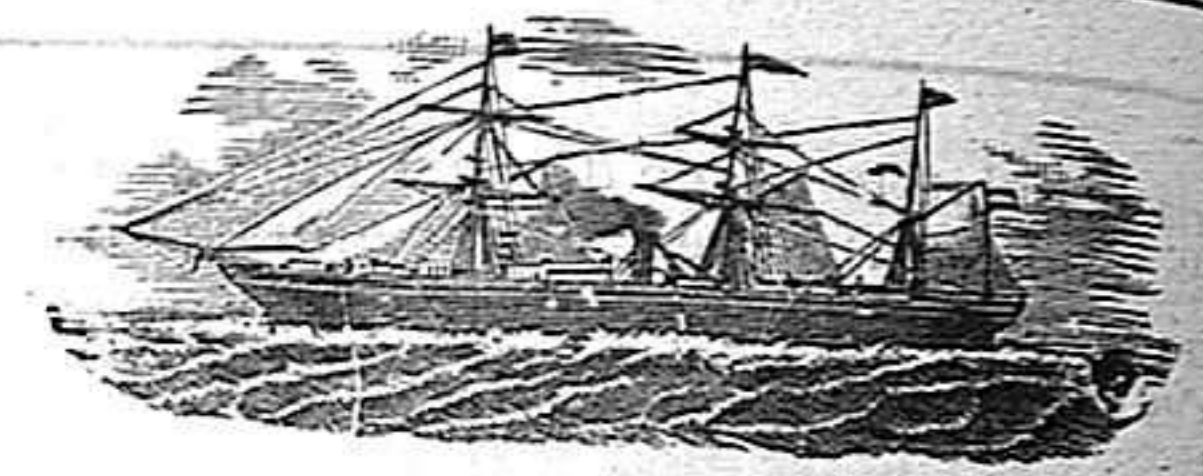
TUPINAMBA EXQUISITS XACOLATAS de la casa **TUPIXAMBA**

TOSTADERO DE CAFÉ TOTES LAS CAVES DE EN CALA PUIG SON ENTORNES A UN REFINADO AROMA

SUCRE FINA DE CLASSE SUPERIOR A BONS PREUS

Unió Representant a Tarragona y sa Comarca

En Joan Roset Sabaté.—Pastissepía
Carrer de l'Unió, núm. 19.—Tarragona

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 17 de Febrer sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costaferme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 26 de Janer sortirà de Barcelona, l' 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

MANUEL ALVO directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Febrer sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MONSERRAT directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 13 de Febrer sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

C. LOPEZ LOPEZ directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'Índia, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Febrer sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII directament pera Santa Cruz de Tenerife, Mo teideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, l' 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILAVEDE directament pera Tànger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empendrer lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Janer sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRAN ISCO pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tànger.—Sortidas de Cádiz: dijlluns, dimecres y divendres. Sortidas de Tànger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familias. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per lineas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlts d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Pùblicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostraris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera mes informes dirigirse a son agent

D. EMILI BOBRÁS

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botelles de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.
A l'engrós importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Rens
A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demandar AYGUA NAF SERRA